

Lisa 3 – Eesti Advokatuuri aukohtu lahendi ülevaade

Eesti Advokatuuri aukohtu 20. detsembri 2023.a otsus nr 2-15/650

Allikas: [2023 - Eesti Advokatuur](#)

02.11.2023

Aukohtule esitatud asjaoludest nähtuvalt heidab kaebaja advokaadile ette:

- 1) tegutsemist saneerimisnõustajana ja taotluse esitamist enda ajutiseks halduriks määramiseks olukorras, kus ta ei olnud võlgnikust ja võlausaldajatest sõltumatu. Kaebaja viitab AdvS § 44 lg 4, SanS § 15 lg 5, PankrS § 56 lg-te 2 ja 3 ning pankrotihaldurite ja saneerimisnõustajate hea kutsetava § 5 rikkumisele.
- 2) vääritud käitumist, mis seisnes mh kliendi vara võimalikus omastamises ning võlgniku maksejõuetuse võimalikus suurendamises, mis seisnes riigilõivude tagastamata jätmises ja põhjendamatu arvete (teise kliendi õigusteenuse ja riigilõivu arved) esitamises. Nimetatud etteheide on käsitletav eetikakoodeksi § 9 lg 1 ning § 8 lg 1 rikkumisena;
- 3) kliendi esindamisel ebaseaduslike viiside kasutamist, mis kaebaja hinnangul seisnes selles, et advokaadi nõustamise tulemusena muudeti võlgniku asukohta kohtualluvuse muutmise eesmärgil (forum shopping). Nimetatud etteheide on käsitletav eetikakoodeksi § 8 lg 2 rikkumisena;
- 4) kohtu eksitamist ja menetlusosalistele teadvalt eksitava teabe esitamist, mis seisnes selles, et advokaat kinnitas oma sõltumatust saneerimisnõustaja ja pankrotihaldurina olukorras, kus ta seda ei olnud. Nimetatud etteheide on käsitletav eetikakoodeksi § 22 lg 2 ja § 21 lg 1 rikkumisena;
- 5) järelevalvele mitte allumist kui PankrS § 192⁹ lg 2 rikkumist;
- 6) advokatuurile asutusesisese teabe avalikustamist.

Advokaat vaidles etteheidetele täies ulatuses vastu ning palus jätta kaebuse rahuldamata, asudes mh seisukohale, et kaebajal puudub käesoleval juhul kaebeõigus.

Aukohus märkis esmalt, et ei nõustu advokaadi seisukohaga kaebeõiguse puudumise osas. Vastavalt AdvS § 16 lg 1 esimesele lausele võib aukohtumenetluse algatamiseks aukohtu või juhatuse poole pöörduda huvitatud isik. Kaebusest ei nähtu, et kaebaja oleks teostanud järelevalvet advokaadi kui saneerimisnõustaja tegevuse üle, vaid kaebuses on selgitatud, et järelevalvet tehti pankrotivõlgniku ja tema lähikondsete tegevuse üle. Järelevalvemenetluse käigus kaebajale teatavaks saanud informatsiooni pinnalt tekkis kaebajal kahtlus, et advokaat on rikkunud talle õigusaktide, Koja hea kutsetava ja Eesti Advokatuuri eetikakoodeksiga pandud kohustusi, mille osas pöördus kaebaja aukohtu poole. Seega oli pöördumine õiguspärane.

Seoses etteheitega, et advokaat ei olnud saneerimisnõustajana võlgnikust ja võlausaldajatest sõltumatu, tõi kaebaja kaebuses välja, et advokaat on nõustanud ja esindanud nii võlgnikku kui ka võlgniku huvidega vastuolus olevate huvidega lähikondseid nii enne saneerimisavalduse esitamist kui ka saneerimismenetluse ajal. Kaebaja märgib, et advokaadibüroo on osutanud võlgnikule varem regulaarselt õigusteenust (sh esindas võlgnikku erinevates kohtumenetlustes), samuti esindasid advokaadibüroo advokaadid võlausaldajat ühes kohtumenetluses.

SanS § 15 lg 5 kohaselt ei tohi saneerimisnõustaja või SanS § 14 lg-s 4 nimetatud isik olla kohtu töötaja ning peab olema sõltumatu ettevõtjast ja saneerimismenetluse osalistest. Andes kohtule nõusoleku enda saneerimisnõustajaks nimetamiseks, kinnitab isik kirjalikult, et ta on ettevõtjast ja saneerimismenetluse osalistest sõltumatu. Aukohtu hinnangul ei mõjuta advokaadi sõltumatust saneerimisnõustajana asjaolu, et ta oli enne saneerimismenetlust võlgniku õigusnõustaja. Vastavalt eetikakoodeksi § 4 lg-le 6 ei või advokaati samastada kliendi ülesande täitmise tõttu kliendiga ega

kliendi kohtuasjaga. Kliendi esindamine või nõustamine ei muuda advokaati kuidagi kliendiga seotuks või temast sõltuvaks. Advokaat on kinnitanud, et perioodil, mil ta oli saneerimisnõustaja, puudusid tal võlgnikuga igasugused varalised seosed. Saneerimisseaduse eelnõu 334 SE seletuskiri selgitab § 15 lg 1 kohta, et „nõustajat määrates tuleb kohtul ära kuulata ettevõtja arvamus selle kohta, kes oleks sobiv nõustajana tegutsema. Sellise ärakuulamisnõude eesmärgiks on võimaldada kohtul määrata nõustajaks just see isik, kes on juba eelnevalt olnud näiteks majandusnõustajaks ettevõtja juures ja kellel on seetõttu hea ülevaade ettevõtte majanduslikust olukorrast ja ümberkorralduste tegemise võimalustest.“ Seega ei ole välistatud olukord, kus saneerimisnõustajana tegutseb isik, kes on varasemalt ettevõtet nõustanud. Eeltoodust lähtudes ei ole aukohtu hinnangul SanS § 15 lg-ga 1 vastuolus ka olukord, kus ettevõttele varem õigusteenust osutanud advokaat tegutseb sama ettevõtte saneerimisnõustajana, mistõttu ei saa põhjendatuks pidada ka etteheidet selle kohta, et advokaat oli saneerimisnõustajana võlgniku majandustegevuse, majandusliku olukorra, makseraskuste ja tehingutega kursis.

Ka asjaolu, et advokaat esindas enne saneerimismenetlust ja saneerimismenetluse ajal ühte võlausaldajat ühes kohtumenetluses, ei muuda advokaati mistahes moel kliendiga seotuks või temast sõltuvaks. Aukohus rõhutab veel kord, et advokaati ei või samastada kliendi ülesande täitmise tõttu kliendiga ega kliendi kohtuasjaga (eetikakoodeks § 4 lg 6). Advokaat ei ole esindanud võlausaldajat vaidluses võlgnikuga ega seoses viimase saneerimisega. St advokaadi ülesanne ei ole olnud kaitsta võlausaldaja huve saneerimismenetluses. Seega ei esine advokaadi tegevuses huvide konflikti eetikakoodeksi § 13 lg 1 mõistes ning puudub alus asuda seisukohale, et advokaat ei olnud saneerimisnõustajana tegutsedes sõltumatu. Aukohus nõustus advokaadi seisukohaga, et saneerimist viib läbi ja selle eest vastutab ettevõtja ise ning saneerimisnõustaja ülesanne on üksnes ettevõtte nõustamine. Ka saneerimisseaduse eelnõu seletuskirjas 334 SE on selgitatud saneerimisnõustaja rolli ning tema erinevust pankrotihalduri rollist, märkides, et võrreldes pankrotiseadusega ei ole saneerimisseaduse kohaselt vaja kohtu määratud saneerimisnõustajat võlausaldajatel kinnitada, kuna saneerimisnõustaja ei saa oma tegevusega nii oluliselt võlausaldajate õigusi mõjutada kui seda saab pankrotinõustaja. Kaebusest ei nähtu konkreetseid asjaolusid, millest järelduks, et advokaat on saneerimisnõustajana tegutsenud võlausaldaja huvides. Väidetava anonüümse vihje osas, et advokaat aitas ette valmistada ja läbi viia võlausaldaja korraldatud enampakkumist ajalehes Kuldne Börs, kinnitas advokaat, et ei ole võlausaldajat selles osas aidanud. Seega ei ole need väited aukohtu hinnangul tõendamist leidnud. Kõrvaldamata kahtlused tõlgendab aukohus distsiplinaarmenetluse all oleva isiku kasuks. Seoses võlausaldaja esindamisega kohtumenetluses, on advokaat selgitanud, et tal oli kindlapiirilise käsund vaid selle tsiviilasja menetluses ja see ei mõjutanud kuidagi tema sõltumatust saneerimisnõustajana. Samuti on advokaat selgitanud, et kui võlgnikul oleks õnnestunud oma kavandatud plaanid ellu viia ja võlausaldajad oleks nõustunud võlgade ajatamisega, oleks olnud võimalus makseraskused ületada. Aukohtul puudus alus nendes seisukohtades kahelda. Aukohtule ei ole esitatud selliseid asjaolusid, mille alusel oleks võimalik asuda seisukohale, et advokaat on saneerimisnõustajana loonud kohtule ja võlausaldajatele võlgnikust ja tema majandustegevusest väärast ettekujutuse. Seega ei ole aukohtu hinnangul leidnud tõendamist ka väide, et võlgnik oli saneerimiskõlbmatu. Asjaolu, et advokaat on esindanud ka võlausaldaja juhatuse liikme poolt juhitud teist ettevõtet, ei olnud aukohtu hinnangul asjasse puutuv, kuivõrd ei nähtunud seoseid selle ettevõtte ja vaidlusaluse saneerimismenetluse vahel.

Muuhulgas oli kaebuses välja toodud asjaolu, et samal päeval, mil advokaadibüroo väljastas võlgnikust kliendile arve, sõlmis klient laenu- ja kommertspandilepingu, millega pani kogu äriühingu vara OÜ X laenu tagatiseks. Kaebaja on küll välja toonud, et samal ajaperioodil nõustas advokaat nii võlgnikku kui ka võlausaldajat, kuid kaebusest ei nähtu, kuidas nimetatud asjaolud käesoleval juhul asjasse puutuvad ning mis järeldusi on kaebaja nendest asjaoludest teinud. Advokaat on oma

selgitustes kinnitanud, et ta ei ole OÜ-d X nõustanud ning sai kommertsbandi seadmisest ja laenust teada saneerimismenetluses. Aukohtul puudus alus advokaadi selgitustes kahelda ning aukohtu hinnangul sellest, et laenu- ja kommertsbandilepingu ja arve kuupäevad omavahel kattuvad, mingeid järeldusi teha ei saa.

Saneerimisnõustaja tegevuse üle teostab järelevalvet kohus ning ka kohus ei ole käesoleval juhul advokaadi tegevuses rikkumisi tuvastanud. Kohus on advokaadi küll 16.11.2022 saneerimisnõustaja ülesannetest vabastanud, kuid mitte seetõttu, et ta poleks olnud saneerimisnõustajana võlgnikust või võlausaldajatest sõltumatu, vaid kuna kohus lõpetas saneerimismenetluse ennetähtaegselt. Eeltoodust tulenevalt ei ole põhjendatud ka etteheide justkui oleks advokaat enda saneerimisnõustajaks määramist taotledes kohtule enda sõltumatuse kohta valetanud.

Seoses etteheitega, et advokaat on esitanud avalduse määrata end võlgniku ajutiseks pankrotihalduriks, arvestas aukohus, et võlausaldajale osutatud õigusteenus piirdus vaid esindusega ühes tsiviilasjas, mis ei olnud seotud võlgnikuga ega viimase pankrotimenetlusega. Advokaati ei või samastada tema ülesannete täitmise tõttu kliendiga ja kliendi kohtuasjaga. Seega ei saa ainuüksi asjaolust, et advokaadibüroo osutas õigusteenust võlausaldajale, järeldada, et advokaat ei oleks olnud sõltumatu ajutise pankrotihaldurina võlgniku pankrotimenetluses. Advokaat peab tegutsema küll kliendi huvides, kuid see nõue piirdub üksnes kohustusega tegutseda kliendi huvides konkreetse õigusteenuse osutamise raames. Advokaat ei ole esindanud võlausaldajat seoses võlgniku pankrotimenetlusega. Eeltoodust tulenevalt ei tuvastanud aukohus rikkumist ka sellest, et advokaat on esitanud avalduse määrata end võlgniku ajutiseks pankrotihalduriks.

Lisaks heitis kaebaja advokaadile ette ka isiklikku varalist seost võlgnikuga, mis seisnes kaebaja hinnangul selles, et võlgnik oli registreeritud OÜ-le A kuuluvasse korteriomandisse, OÜ A juhatuse liikmeks on advokaadi abikaasa ning lisaks omab advokaat nimetatud ettevõttes ka osalust. Advokaat on selgitanud, et nimetatud korteriomandit ei ole võlgnik advokaadile teadaolevalt realselt rentinud, st üürilepingut ei ole advokaadi pereliikmetega sõlmitud ega tasu makstud. Samuti ei ole advokaat andnud nõusolekut ettevõtte sellele aadressile registreerimiseks. Aukohtul puudub alus advokaadi selgitustes kahelda. Kaebuses pole toodud välja ühtki asjaolu, mis annaks alust tõsikindlalt väita, et võlgnik on konkreetsel aadressil mistahes korteriomandi üürimiseks üürilepingu sõlminud ja selle alusel igakuiselt üürimakseid tasunud. Eeltoodust tulenevalt ei ole advokaadi varaline seos võlgnikuga tõendatud.

Aukohus ei tuvastanud, et advokaat oleks kliendi vara omastanud või püüdnud oma tegevusega võlgniku maksejõuetust suurendada. Advokaat on selgitanud, et kohtumenetlustes tagastatud summad tasaarveldati advokaadibüroo nõuetega kliendi vastu. Seoses advokaadibüroo poolt võlgnikule adresseeritud arvega, mille sisuks oli õigusteenuse osutamine võlausaldajale, selgitas advokaat, et kuivõrd võlgnik võlgnes võlausaldajale 440 000 eurot, tasus võlgnik nimetatud arve advokaadibüroole võlausaldaja eest vastavalt pooltevahelisele kokkuleppele ning võlausaldaja tasaarvestas tasutud summa võlgniku üürinõudega. Seega ei leidnud tõendamist, et advokaat oleks võlgniku vara omastanud.

Aukohus mõnab, et advokaat on eksinud arve koostamisel, kui on arved võlausaldajale osutatud õigusteenuse eest adresseerinud võlgnikule. KMS § 37 lg 7 kohaselt tuleb arvele märkida mh kauba soetaja või teenuse saaja andmed. Olukorras, kus teenuse saajaks oli võlausaldaja, kuid arvetel oli arve adreessadiks ehk teenuse saajaks märgitud võlgnik, ei vasta advokaadibüroo arve KMS § 37 lg 7 nõuetele. Samas ei ole tegemist sellise rikkumisega, mis peaks tooma kaasa advokaadi karistamise. Advokaat on selgitanud, et adresseeris arved võlgnikule põhjusel, et pooled olid kokku leppinud, et omavaheliste nõuete tasaarvestamiseks tasub arved võlausaldaja eest võlgnik. Lisaks nähtub ka

kaebusest, et advokaat on lisanud arve juurde selgitusena osutatud teenuse kirjelduse, millest nähtub, et arve on esitatud võlgnikule osutatud õigusteenuse eest. Seega ei ole advokaat ka püüdnud varjata arve sisu või jätta muljet, et see oleks kuidagi seotud võlgnikuga. Kaebuses ei ole toodud välja ühtegi asjaolu, millest nähtuks, et advokaadi tegevus võlausaldaja arve vormistamisel võlgnikule oleks olnud kantud eesmärgist kliendi vara omastada või tema maksejõuetust suurendada.

Kaebuses on mh välja toodud saneerimisnõustaja tegevuse aruanne ning märgitud, et võlgniku juhatuse liikme ütluste kohaselt ei vasta aruanne täies mahus tegelikult tehtud tööle ja kirjeldustele, leides mh, et advokaat ei ole 2022. a ettevõtte tegevuskohas käinud. Selles osas on advokaat kinnitanud, et ta on kindlasti 2022. a suvel võlgniku tegevuskohas tootmisega tutvumas käinud ja ettevõtte esindajatega saneerimiskavaga seonduvat arutanud. Aukohtul puudub alus nendes väidetes kahelda. Samuti puuduvad alused pidada nimetatud aruannet ebaõigeks. Kõrvaldamata kahtlused tuleb tõlgendada distsiplinaarmenetluse all oleva isiku kasuks. Lisaks on kohus saneerimisnõustajale tasu määramisel tegevusaruendes kajastatud andmete õigsust kontrollinud ega ole vastuolusid tuvastanud.

Kaebaja märgib kaebuses, et advokaadi õigusnõustamise tulemusena on võlgnik muutnud enne saneerimisavalduse esitamist oma asukohta kohtualluvuse muutmise eesmärgil ja pärast saneerimismenetlust ja keset avalikku uurimist, st pankrotimenetlust, uuesti tagasi. Kaebuses on mh välja toodud, et kohtunik, kes rahuldab saneerimisavalduse, ei menetle Harju Maakohtu tööplani kohaselt saneerimisavaldusi, kuid ühtegi põhjendust selle asjaolu välja toomise kohta esitatud ei ole. Samuti ei ole kaebuses välja toodud, mis eesmärgil sooviti kaebaja hinnangul kohtualluvust muuta ja asi just Harju Maakohtusse tuua. Kui see oli kaebaja hinnangul seotud konkreetse kohtunikuga, siis jääb arusaamatuks kaebaja nägemus, kuidas saneerimisavaldus jõudis konkreetse kohtuniku töölauale, kui see ei ole tööplani kohaselt tema poolt menetletav valdkond, kuidas advokaat sai olla veendunud, et see avaldus jõuab selle kohtuniku töölauale ja kuidas see asjaolu, et asja menetles nimetatud kohtunik, võlgnikule kasuks tuli. Kaebus on selle etteheite osas põhistamata ning aukohtu hinnangul ei ole võimalik esitatud asjaolude pinnalt üheselt väita, et võlgniku tegevuskohta on muudetud eesmärgil, et muuta kohtualluvust. Lisaks on kohtul õigus kohtualluvust muuta, kui kohus leiab, et asi peaks alluma teisele kohtule (TsMS § 75 lg-d 1 ja 2 ja § 76 lg 1). Kohus selliseid asjaolusid tuvastanud ei ole. Advokaat on selgitanud, et üüripinda kaebuses viidatud aadressil ei ole võlgnik temale teadaolevalt realselt rentinud, st üürilepingut ei ole advokaadi pereliikmetega sõlmitud ega tasu makstud. Samuti ei ole advokaat andnud nõusolekut ettevõtte sellele aadressile registreerimiseks. Aukohtul puudub alus advokaadi väidetes kahelda. Aukohus nõustub advokaadiga, et äriühinguid saab iga ettevõtja registreerida sinna, kuhu ise soovib ja advokaadi võimuses ei ole seda piirata.

Seoses etteheitega, et advokaat ei ole allunud kaebaja järelevalvele ja on sellega rikkunud PankrS § 1929 lg-t 2, märkis aukohus, et tulenevalt AdvS § 43 lg-st 2 on advokaadile usaldatud andmed konfidentsiaalsed. Tunnistajana ülekuulatavale advokaadile, advokatuuri või advokaadibüroo töötajale ei või talle õigusteenuse osutamisega teatavaks saanud asjaolude kohta küsimusi esitada ega temalt seletust nõuda. Vastavalt AdvS § 45 lg-le 1 on advokaat kohustatud hoidma saladuses talle õigusteenust osutades teatavaks saanud andmeid, tema poole õigusteenuse saamiseks pöördumist ja õigusteenuse eest makstud tasu suurust. Kohustus ei ole ajaliselt piiratud ja kehtib ka pärast advokaaditegevuse lõppemist. Kohustus kehtib ka advokaadibüroo töötaja ja advokatuuri töötaja kohta ning selle avaliku teenistuja kohta, kellele on advokaadi kutsesaladus teatavaks saanud teenistuskohustusi täites. Advokaadi poole õigusteenuse saamiseks pöördumise ja temale õigusteenuse eest makstud tasu suuruse saladuses hoidmise kohustus ei kehti riigi õigusabi osutamise ja selle eest makstava tasu suhtes. Aukohtu hinnangul on AdvS eriseadus PankrS suhtes, mistõttu tuleb nimetatud seaduses sätestatud õiguste ja kohustuste (käesoleval juhul PankrS § 192⁹ lg-st 2 tulenev maksejõuetuse teenistuse õigus saada teavet ja dokumente ning § 43 lg-st 2 ja AdvS § 45 lg-st 1

tulenev advokaadi kutsesaladuse hoidmise kohustus) vastuolu korral lähtuda AdvS is kui eriseaduses sätestatud. Ainsateks AdvS-is sätestatud teabe väljastamise eranditeks on AdvS § 45 lg-tes 2, 4 ja 41 toodud olukorrad. Käesoleval juhul ei ole tegemist ühegi nimetatud olukorraga. AdvS § 45 lg 41 ei kohaldu, kuna advokaat ei ole olnud võlgniku pankrotihaldur ja kaebaja ei ole pöördunud advokaadi kui pankrotihalduri poole, vaid kui võlgniku õigusnõustaja poole, küsides teavet ja dokumente osutatud õigusteenu kohta.

Advokaadi õigust kutsesaladuse väljastamiseks ei loo ka kaebuses viidatud pankrotihalduri nõusolek. AdvS § 45 lg 2 kohaselt võib klient või tema õigusjärglane vabastada advokaadi kutsesaladuse hoidmise kohustusest oma kirjaliku nõusolekuga, kuid pankrotihaldurit ei saa käsitleda ei kliendi esindaja ega õigusjärglasena. 01.01.2010 muudeti pankrotiseaduses pankrotihalduri esindusõiguse põhimõtteid. Kohtutäituri seaduse eelnõu 462 SE seletuskirja kohaselt asendati muudatuse tulemusena esindusteooria ametiteooriaga, s.t pankrotihalduri tehtavaid tehinguid ei loeta võlgniku tehinguteks enam mitte esindusõiguse alusel, vaid pankrotihalduri ametist tuleneva pädevuse alusel. Ka K. Saare on 2010. a Juridica nr 7 artiklis „Eraõigusliku juriidilise isiku organi liikmete õigussuhted“ selgitanud, et pankrotihaldur ei ole alates 1. jaanuarist 2010 kehtiva PankrS § 541 lõike 1 kohaselt mitte võlgniku esindaja, vaid ta täidab seadusest tulenevaid ametikohustusi enda nimel, sh teeb pankroti varaga tehinguid ning osaleb võlgniku asemel kohtus pankroti varaga seotud vaidlustes oma ülesannetest tulenevalt. Seega ei ole pankrotihaldur käsitatav mitte juriidilise isiku juhatust asendava organina, vaid eristaatuses subjektina, kes seadusega temale pandud ametiülesannetest tulenevalt omab õigust teha enda nimel tehinguid ja muid toiminguid pankrotivaraga. Seega on pankrotihalduri tegevus kehtiva seaduse kohaselt piiratud pankrotivara valitsemise ja käsutamisega ning võlgniku esindamisega pankrotivaraga seotud vaidlustes, kuid erinevalt enne 01.01.2010 kehtinud pankrotiseaduses sätestatud halduri esindusõiguse ulatusest, ei ole pankrotihaldur kehtiva õiguse kohaselt võlgniku seaduslik esindaja. Eeltoodut kinnitab ka asjaolu, et äriregistri andmetel on võlgniku esindusõigus paralleelselt nii pankrotihalduril kui ka ettevõtte juhatuse liikmel, kusjuures pankrotihalduri esindusõiguse osas on registris märge, et pankrotihaldur käsutab osaühingu pankrotivara. Samuti ei saa pankrotihaldurit pidada kliendi õigusjärglaseks. Vastavalt TsÜS § 6 lg le 1 võivad tsiviilõigused ja kohustused üle minna ühelt isikult teisele (õigusjärglus), kui need ei ole seadusest tulenevalt isikuga lahutamatult seotud. Sama paragrahvi lg 2 sätestab, et õigusjärgluse aluseks on tehing või seadus. Pankrotiseadusest ei tulene, et pankrotihalduri näol oleks tegemist võlgniku õigusjärglasega. Pankrotihalduril on küll (piiratud ulatuses) õigus tegutseda võlgniku nimel, kuid halduri tegevuse tulemusena tekkivate õiguste ja kohustuste kandjaks on siiski võlgnik ise (PankrS § 54¹ lg 1 teine lause). Seega ei ole pankroti välja kuulutamise ja võlgniku õigused ja kohustused pankrotihaldurile üle läinud. Eeltoodust tulenevalt ei saanud pankrotihaldur vabastada advokaati kliendi nimel kutsesaladuse hoidmise kohustusest ning advokaadil puudus AdvS-ist tulenevalt nii õigus kui ka kohustus kaebajale nõutud teavet ja dokumente esitada.

Seoses etteheitega, et advokaat edastas asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teabe advokatuuri juhatusele, märkis aukohus esmalt, et advokaat ei ole käsitletav teabevaldajana AvTS mõistes. AvTS § 5 lg 1 kohaselt on teabevaldajateks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus, avalik-õiguslik juriidiline isik ja eraõiguslik juriidiline isiku või füüsiline isik lg-s 2 sätestatud tingimustel. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muud avalikke teenuseid, – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Kuivõrd kaebaja infopäring oli adresseeritud advokaadile, mitte pankrotihaldurile, siis ei ole advokaat käesoleval juhul käsitletav isikuna, kes täidab avalikke ülesandeid ja kellele seetõttu laieneks teabevaldaja kohustused. Seetõttu ei ole advokaadi poolt viidatud infopäringu

edastamine kolmandatele isikutele AvTS mõistes sanktsioneeritav. Lisaks on aukohtu hinnangul kaheldav, kas nimetatud dokumendi asutuse siseseks kasutamiseks tunnistamiseks AvTS § 35 lg 1 p 2 alusel esines üldse õiguslik alus, kuivõrd infopäring ei sisalda sellist riikliku järelevalve menetluse käigus kogutud infot, mis ei oleks juba avalik. Küll aga esines alus tunnistada dokument asutuse siseseks kasutamiseks mõeldud teabeks AvTS § 35 lg 1 p 19 ja AdvS § 45 alusel, kuivõrd dokument sisaldas kutsesaladust. AdvS § 45 lg 1 kohaselt on kutsesaladuseks mh advokaadi poole õigusteenuse saamiseks pöördumise fakt ning nimetatud dokument sisaldab mh ka seda infot. Selles osas laieneb aga kutsesaladuse hoidmise kohustus ka advokaadibüroo ja advokatuuri töötajatele, mistõttu ei olnud selle info edastamine advokaadibüroole ega ka advokatuuri juhatusele keelatud. Lisaks on ka Eesti Advokatuur teabevaldaja, kellele laiendevad teabevaldaja kohustused. Seega ei muutunud edastatud dokument advokatuurile edastamise tõttu avalikkusele kättesaadavaks.

Kaebaja on mh toonud kaebuses välja erinevaid asjaolusid, millest ilmnevad võimalikud etteheited Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja tegevuse suhtes. Aukohus selgitas, et advokatuuri aukohtu pädevusse ei kuulu järelevalve Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja tegevuse üle, mistõttu nende etteheidete osas aukohus seisukohta ei võta. Kokkuvõtvalt ei tuvastanud aukohus advokaadi tegevuses selliseid rikkumisi, mis annaks alust advokaadi karistamiseks. Aukohtumenetlus advokaadi tegevuse suhtes lõpetati.